
GLASNIK SV. JOSIPA
Broj
10-11- 2
Listopad, Studeni, Prosinac
1920.
God. 48.

Sadržaj.

A) Pjesme.

B) Članci i pripovijesti.

C) Ako hoćeš savršen da budeš.

D) Iskrice.

E) Mali vjesnik.

Broj 10-11.-12. U ZAGREBU 1. studenoga 1920. God. 48.

GLASNIK SV. JOSIPA



IST HRVATSKOME KATOLIČKOM PUKU ZA ZABAVU I POUKU

Izlazi svakog prvog u mjesecu. Cijena poštom na godinu 8 Kruna.

Boj protiv Crkve.

»Progonit će vas«, rekao je božanski Spasitelj svojim učenicima. Njegovo se proročanstvo neprestano ispunjava. U naše su dane ta progonstva tolika i tako općenita, da već i zadnje selo zna za njih. Židovi, »slobodni zidari«, gospoda što se zovu »liberalci« i »napredniaci«, radnici socijaldemokratski, toliki u ratu otrovani seljaci itd. sve to ustaje protiv Crkve. I kakvom žestinom, kakvom mržnjom i grubošću, Bože moj! Što je do njih, mnogi su spremni da i ubijaju, naročito svećenike, koji su svom dušom odani vjeri, što je uče. One druge svećenike, koji okreću leđa Kristu i Crkvi pa ištu dobra zemaljska i ženu, takve oni vole i pomažu, jer su im to najbolji pomoćnici u borbi protiv Crkve.

Čitave stranke postoje danas po svim državama, koje naviještaju katoličkoj Crkvi boj. Kad one dođu do vlasti u državi, onda u prvom redu nastoje da unište katoličku vjeru. Tako je bilo pred strašni rat n pr. najprije u Francuskoj onda u Portugalskoj. Tako je sada u Češkoj, u kojoj su na vladi bezbošci. Čini se pače, da će Češka nadmašiti u proganjanju svega katoličkoga sve druge države.

Češki katolički biskupi izdadoše zajedničku poslanicu svomu narodu, u kojoj kažu, da kat. Crkva u Češkoj ne samo nema nikakve zaštite, već je po miloj volji uništava tako zvana »Češka crkva«, koju osnovaše otpali katolički svećenici. Te svećenike pomaže čehoslovačka država, pomažu ih bezvjerci i krivovjerci svake vrste, s kojima se oni brate. Vlada namješta takve otpale i izopćene svećenike u državne službe, daje da u ministarstvima prolaze upravo kroz nihove ruke stvari, koje se tiču katoličke Crkve. A takvi odmetnici mrze Crkvu više od drugih i najvolili bi, da je nije, jer ih ona kori svojim životom. Takvi odmetnici rade da otrgnu od Crkve narod i svećenstvo, imaju popisane svećenike, koji su zreli da otpanu, pa im nude, ako u istinu otpanu, masnu Judinu plaću. Kad se daju svećenicima mjesta, koja podjeljuje vlada, onda su uvijek prvi na redu svećenici, koji su nepokorni svomu biskupu; vlada ih pomaže u otpornosti protiv biskupa. Katolicima se crkve silom oduzimaju, njihovi se vjerni svećenici surovo zlostavljaju, pače im se groze smrću. Oblasti sve to mirno gledaju, one pače idu u svemu na ruku svima, koji su protiv kat. Crkve. Iz škole se baca kršćanski nauk vjere i križ Isusov; čine to na svoju ruku bezvjerski učitelji proti volji roditelja. Za službu Božju posvećene kapelice upotrebljavaju se za drugo, a kipovi se svetaca divljački i uz poruge oskvrnjuju i razbijaju, a da zato ni vlas s glave ne padne oskvrniteljima.

Tako se eto tuže čehoslovački biskupi. Češki katolički narod ustaje međutim sam na svoje noge i organizira se na obranu.

Hrvati Katolici! što se događa Česima, moglo bi se vrlo brzo dogoditi i nama. I kod nas se već duže javljaju glasovi gore od vlade, da bi trebalo s naukom vjere van iz škole. I kod nas se našlo svećenika Judâ, koji ostaviše Krista i odoše k njegovim neprijateljima, da osnuju nekakvu »narodnu crkvu«. I kod nas hoće toliki, da katoličku Crkvu posve osiromaše, da je izvrgnu preziru i ruglu, da je unište. Imamo čitavih političkih stranaka, koje o tom rade.

Tko kod izbora bude glasovao za takve stranke, kako bi smio da se zove katolikom? Glasujte dakle samo za ljude, koji su katolici po svom uvjerenju i življenju, jer će samo takvi braniti vaše svetinje!

M.

Muke u čistilištu.

Kad seljak ovrše pšenicu, metne je još na sunčanu žegu, da se posve osuši i onda je istom spremi u žitnicu Tako postupa i Gospodin s dušama mnogih pravednika: one moraju najprije u čistilište, gdje trpe kazne za svoje grijehe, te se po tim kaznama i čiste. Mnogo, veoma mnogo podnose one tu. Često se čuje, da su najmanje muke u čistilištu nesnosnije od svih muka ovoga svijeta, no ova je tvrdnja jamačno preoštra, a ni objava Božja o tome ne govori. Čujmo jedan Bogom veoma prosvijetljen um.

Sv. Bonaventura prigovora ovoj tvrdnji ovako: »Kako bi se ta izjava dala spojiti s neizmjernom mudrosti i dobrotom Božjom? Slažem se s tim, da su najbolnije muke čistilišne teže od najstrašnijih muka ovoga života. To je opravdano i sigurno, to moramo vjerovati, no mišljenja, da je ondje najmanja muka strašnija od najnepodnošljivije muke u ovome životu, ne mogu nikako prihvatiti. Može se dogoditi, da, događa se često, da netko umre na veoma visokom stupnju savršenosti. U posljednjoj pak borbi učini laki grijeh; ostala je dakle na njemu krivnja, za koju bi mogao zadovoljiti jednim Očenašem, ili znakom sv. križa, ili da se poškropi sv. vodom. Zar je moguće, da će Bog tu dušu udariti tako strašnom kaznom, koja se ne bi dala isporediti ni s jednom mukom ovoga svijeta? Pomislimo samo na mučila, na usijane noževe, željezne kvake, kojima su kidali mučenike! Stalno je, da pravedni Bog okorjeloga grješnika mora kazniti vječnom kaznom; to je posve u redu. No da bi duša, koja Gospoda ljubi, radi neznatne ljage, radi lake krivnje, koja još nije oproštena, za koju još nije zadovoljila, morala trpjeti kaznu, koja nadilazi sve muke ovoga svijeta, s tim se mišljenjem ne moramo složiti.«

Možemo pak prihvatiti sud sv. Augustina, koji kaže, da su muke u čistilištu zajedno uzete uopće žešće nego sve muke zemaljske.

Kakve su čistilišne muke, o tom govori objava Božja samo nešto a i to neizvjesno. I sv. Crkva ne izjavljuje ništa u toj stvari. Ona tek moli za duše u čistilištu u kanonu sv. Mise: »Molimo te, Gospode,, primi ih u mjesto rashlađenja, svijetla i pokoja«.

I u Misi za pokojnike nađemo češće izričaj rashlađenje. Prema tome trpe duše od neke vrućine, od suše, koju uzrokuje vatra. Da li je vatra u čistilištu onakva, kakva je zemaljska ili možda kao paklena, to ne kazuje ni jedan članak vjere, no kršćanin treba, da promisli, što piše sv. Pavao u prvoj poslanici Korinćanima: »On će pretrpjeti štetu, no sam će biti spasen, i to kao po vatri« (3. 15.). Što znače te riječi?

Sv. Pavao govori o čovjeku, u čijim se djelima na dan suda nađe krivice, da će pretrpjeti štetu, no sam on da će se spasti, i to »kao po vatri«, t. j. tko dolazi pred Božanskoga Suca s djelima, koja nijesu posve čista, zadobit će vječno blaženstvo, kad se očisti po nekoj vrsti vatre, ili po nečemu, što je slično vatri.

Vatra uništuje posljednje još mrlje grješne rđe. Sv. Katarina iz Genove poređuje dušu, koja trpi, zlatu u talionici. »Pogledajte zlato. Što se ono više tali, to postaje vrednije, a tale ga tako dugo, dok u njemu ne nestane svake nesavršenosti.« Tajanstveno je pitanje: kako vatra djeluje na siromašnu dušu u čistilištu? Imade duševnih bolova, kojih ne zamjećujemo ni jednim sjetilom. Opominješ li se na pr. koje pretrpljene teškoće, to ti ona iznova može prouzrokovati tešku duševnu muku; isto tako možeš trpjeti od straha, bojeć se događaja, koji iščekuješ. Naša su sjetila oruđe duše za ovaj svijet. Zar Bog ne bi mogao da zamijeni ovo oruđe čim drugim na onom svijetu?

Svakako stoji da ta vatra uzrokuje dušama bolove. Teolozi sa sv. Tomom uče, da ona vatra po volji Božjoj zadržava duh u prostoru i smeta ga u njegovu djelovanju. Bol, koji stoga nastaje, nije osjetan, već posve duhovan i zato upravo mora biti silan.

Svako biće naime to više trpi, što mu se više ograničuje ili potlačuje njegovo prirodno življenje. Duše u čistilištu pak trpe cijelim bićem svojim. Kao dusi, oslobođeni od tijela, nijesu po svojoj prirodi vezani na prostor, a u čistilištu su zatvoreni u prostoru i vezani su na nj; uže nego su ikada bili vezani s tijelom, vezani su s vatrom, što je za njihovu prirodu u najvećoj mjeri mučno. Prema tome Crkva s pravom moli za njih rashlađenje u toj nesnosnoj vrućini.

Nadalje molimo, da bi ih dragi Bog primio u mjesto svijetla. Po tom je u čistilištu tama. Kako se pak to

može pomisliti, kad znademo, da je ondje vatra? Znano nam je, da je i u paklu vatra, a ipak je ondje i »skrajnja tama«. Što dakle može biti u paklu, može biti i u čistilištu. Svijetlo ne pripada baš samoj prirodi vatre; ono je tek svojstvo zemaljske vatre, koja nastaje trošenjem gorivih stvari. Ima i na ovome svijetu vrućine, koja se samo osjeća, a ne zamjećuje se očima. Takva je vrućina na pr. vrućica od upale pluća, koje ne vidiš, ali koja i kako zna paliti bolesnika. Isto se tako razvija vrućina gdjegod što gnjije, ako je i ne vidiš.

Riječ »svijetlo« imade još neko više značenje. Bog je vječno svijetlo. »Ja sam svijetlo svijeta«, kaže Isus. Po svudašnjosti svojoj Bog je i u čistilištu, no lice je njegovo sakriveno. Kako su duše u čistilištu oslobođene od svega, što im je bilo milo za zemaljskoga života, teže neiskazanom silom za Bogom, no kako im on uskraćuje gledanje svoga lica, to im baš ovo uskraćivanje prouzrokuje najviše boli. Da, to i jest glavna i najosjetljivija kazna u čistilištu za one plemenite duše, koje jasno spoznavaju Boga i gore vatrom čiste ljubavi Božje.

Za duše u čistilištu molimo još, da bi ih Bog primio u mjesto pokoja. Istina, one usred svih svojih bolova ipak već uživaju u pomisli rajsko blaženstvo, jer znadu, da im je osigurano nebo, u kojem će doskora gledati lice Božje. Znamo i to, da Bog ne dopušta, te bi duša, koja je u posvetnoj milosti i u kojoj boravi duh Božji, trpjela strašne muke i očaj prokletnika. Uza sve to ipak te siromašne duše još ne uživaju onoga mira, koji dolazi od posvemašnjega sjedinjenja s Bogom i od vječnoga gledanja presvetoga Trojstva. Još ih muči grižnja savjesti, kore sebe vazda radi grijeha, koji su im istina, oprošteni, ali još nijesu zadovoljile za njih. Zato i molimo: »Pokoj vječni daruj im, Gospode... neka počivaju u miru!«

Riječi sv. Augustina: »Nemirno je srce moje, dok se ne smiri u tebi, Bože moj,« vrijedno doslovce za duše u čistilištu One trpe od nemira i zato, što su im muke dugotrajne, a u njih sve više raste želja za sjedinjenjem s Bogom. I Crkva to drži, jer dopušta, da se za pokojne osnuju misne zaklade i za više stoljeća. Ona i u oficiju za pokojnike uzima kao vapaj siromašnih duša u čistilištu riječi: »Jao meni, jer se boravljenje moje oteglo.« (Ps. 119, 5.).

Međutim ako i jesu muke siromašnih duša tako bolne i dugotrajne, one ih ipak rado podnose, jer trpe od ljubavi prema Bogu.

Dragi čitaoče! Nije li istina, da bi i ti prije pomagao bolesnika, koji teško ali strpljivo pati, negoli onoga, koji se ne zna strpiti, već radi bolesti svoje mrzi i na Boga i na cijeli svijet? A duše su u čistilištu najstrpljiviji bolesnici, koji s odanošću u volju Božju podnose svoje teške muke. Budi im zato milostiv i pomozi im, kolikogod možeš. S.



Brat „sv. Ivan".

Prije više stoljeća življaše u jednom samostanu na irskoj obali neki redovnik, komu radi pobožnoga življenja nadjenuše ime »sveti Ivan«. Bijaše on ljubimac cijeloga samostana, vazda veseo, ljubezan, vrlo uslužan i čedan, premda se odlikovaše odličnim rodom i velikom učenosti.

Njegova se ćelija nalazila kraj opatove, jer je imao da vodi pisarničke poslove, pa je trebalo da bude opatu pri ruci.

Bijaše Spasovo, kad uđe u luku lađa kraljeva brata, vojvode Eduarda. Došao je taj da posjeti samostan, kojemu je bio veoma sklon. Redovnici se požure pred ulaz, da se ondje poređaju i svečano dočekaju vojvodu.

Kad je Ivan stupio na vrata, ču kako ljudi šapuću: »Eto svetoga Ivana«. Na te je riječi za čas popustio taštini, ali se odmah pokaje za pogrešku, okrenu se naglo i ode brzim koracima u kapelu žalosne Majke Božje, koja se nalazila blizu ulaza. Kleknu pred čudotvornu sliku, s uzdignutim rukama zamoli Blaženu Gospu, neka mu u ime pokore i zadovoljštine za tu krivnju dade neku doživotnu sramotu, eda nikada više ne popusti taštim mislima. Odmah se izatoga vrati k svojim drugovima, koji bijahu spremni za doček, a već se vojvoda i približavao.

Nakon srdačnog pozdrava ode vojvoda Eduard u pratnji opata i Ivana u opatovu ćeliju, jer je od kraljice i od nekih velikaša donio veću svotu novaca za izgradnju samostana kao i za različne pobožne svrhe. Ivan je već svršavao zakladne isprave, koje su tu trebale, kad

netko pozove opata. Tako on ostane sam s vojvodom u sobi. I vojvoda se našali s njim govoreći, da će on s tom svotom novaca po svoj prilici ostaviti samostan, i malko se proveseliti u svijetu. Ivan se toj šali od srca nasmije.

Uto zazvoni podne, te Ivan spremi isprave i novac i požuri se na zajedničku molitvu, što se vršila prije ručka. Tu sine vojvodi šaljiva misao, koju odmah i izvede. Uzme naime novac, što ga je Ivan netom zamotao u rubac i sakrije ga u ugao kreveta u Ivanovoj ćeliji.

Svečani objed bijaše u najljepšem toku, kada dođe vijest, da se vojvoda smjesta vrati na kraljevski dvor, jer se radi o veoma važnim poslovima. I tako mu se ne ispuni želja, da ostane nekoliko dana u samostanu, i da razgleda nacrte za novogradnju; ravno od stola morade na lađu. Razumije se, da su redovnici vojvodu ispratili, i on se srdačno oprosti sa svjema napose s opatom i s Ivanom.

Kad je vojvoda otišao požuri se opat s Ivanom u svoju ćeliju, da uredi novčane stvari. Kad eto zla — novcu nigdje traga. Samo ga je domaći čovjek mogao uzeti. Opat dade znak, da se svi redovnici skupe. Saopćiv im, što se dogodilo, odredi, da pod njegovim vodstvom četvorica starijih redovnika zajedno s Ivanom pretraže sve prostorije, dok su drugi kroz to vrijeme obavljali molitve.

Uzalud su posvuda pretraživali, i napokon sve ispremetali u opatovoj ćeliji. Ako i jesu bili svi potišteni, ipak se nasmijaše, kad je opat rekao, da pretraže još Ivanovu ćeliju, gdje će se ipak morati da pronađe novac.

Uđoše bez nade u jednostavnu Ivanovu ćeliju. Jedan od redovnika pristupi krevetu, podigne pokrivalo i opazi u uglu zamotak. Izvadiv ga nađe u njemu dugo traženi novac.

Svi se zbuniše. Prestravljeni se Ivan zagleda u nesrećno blago, problijedi, padne na koljena i digne ruke prema opatu, da obrani svoju nevinost. Ali tu mu strelimice sijevnu u pameti, kako je prije nekoliko sati upravo tako klečao pred slikom Majke Božje i molio je za neku sramotu, a sad mu je evo molba uslišena. I ne izusti ni riječi kao da mu je ta pomisao zavezala usta, a opat pomisli, da Ivan priznaje svoju krivnju, te odmah izreče osudu.

»Ivane«, reče on, »jer si dosada vazda dobar bio, neka bude ova krivnja zauvijek zakopana u našem srcu. Ali si ti za cijeli svoj život lišen svake časti i nikad ti se više neće povjeriti ni najmanja služba. Stanovat ćeš u najgoroj ćeliji, bit ćeš vazda posljednji u koru a kod stola ćeš sjediti na posljednjem mjestu. Bog ti neka oprosti, što si skrivio.«

U ono su vrijeme kaznili krađu smrću, te je po tom ta kazan bila posve neznatna. Ivan poljubi opatu šutke ruku i pođe za njim u veliku dvoranu, gdje opat priopći braći, da se novac našao, da je sve u redu i da o tom više nitko ne govori.

Kod stola je sjedio Ivan na posljednjem mjestu. U blagovaonici je vladala tišina kao nikad prije. Kad zagledaše redovnici Ivana na kraju stola, odložiše nož i vilice, nijesu više mogli da jedu. Dok se čitalo duhovno štivo, na oko su slušali, a u nutrinji ih je morila teška pomisao: Što li je to skrivio Ivan? Svaki je mislio svoje.

Ivan je sjedio blijed na svome mjestu, ali su mu se ipak na licu vidjeli mir i ljubeznost, dok je trošio svoj čedni ručak. Samo se kod njega čuo zvek tanjura, što je još više svraćalo na nj pozornost. Samo je on pažljivo slušao što se čitalo, a kad se međutim čule riječi »stid i sramota«, podigne oči i upre pogled u veliko raspelo, što je visjelo u blagovaonici.

Uzrujanost, koja se tom zgodom podigla u samostanu, skoro se slegnu. O »svetom Ivanu« nije više nitko govorio, premda se Ivan ništa ne promijeni u svom vladanju i premda ni najstroži sudija ne bi ni kakve pogreške mogao da nađe na njemu. Uza sve to često je živo osjetio, da je posljednji u samostanu. Tu je žalost snosio kao svetac. Svaki ga je držao posljednjim samostanskim bratom, od koga nije očekivati ništa dobro, jer je jednom nešto veliko skrivio, premda nijesu ništa pobliže znali o tomu.

Tako je prošlo deset, pa dvadeset godina a i preko toga, te se napokon primakla i trideseta, otkako se zbio taj događaj. Ivan je ostario i tjelesno veoma oslabio.

Dan prije Spasova zadesi ga posljednja žalost. Dok su kitili oltare, htjede i on da pripomogne, ali ga otpremiše uz pogrdne riječi. Rekoše mu, da za nj nema nikakova posla, gdje se iznose tolike dragocjenosti. Predavši se volji Božjoj, odvuče se zgrbljen od starosti teškom

mukom u svoju ćeliju. Osjeti, da mu se približava svršetak i zatraži duhovnika. Tomu naloži, neka poslije njegove smrti reče opatu, da on doista nije znao, kako je novac dospio u njegovu ćeliju, i da ga on nije uzeo.

Kad je opat došao, da se oprosti od Ivana, nije taj više mogao da govori. A opat mu reče: »Ivane, dragi Ivane! Nikada nijesi ni u najmanjem prestupio redovnička pravila, ti si zapravo živio među nama kao svetac. Nikada nijesi ništa zla učinio, osim samo jedamput, ali je i to već davno oprošteno i zaboravljeno; za to si sve do danas morao trpjeti kazan, a i Bog ti je sigurno oprostio«. U tom se času pričini opatu nemogućim, da bi Ivan mogao takvo zlo učiniti. Ali što ga je imao da ispita prije trideset godina i što je tada po pripuštenju promisla Božjega izostalo, to ga zapita sada, kad je već bilo prekasno. »Ivane,« reče on, »kako si takvo što mogao učiniti? Ivan se trsio, da posluša i kaže nekoliko riječi, ali više nije mogao da razgovijetno govori, pa ga opat ne shvati. »Dobro, dobro dragi Ivane«, reče opat, »ti si mi uvijek bio najmiliji, bio si najposlušniji među braćom«.

Drugo se jutro činilo, da će Ivan skoro svršiti, a smrtno je zvonce sjećalo braću, da se mole za umirućega. U to je isto vrijeme imao da dođe vojvoda Eduard, i redovnici su se poređali na velikom ulazu da ga dočekaju upravo kao ono prije trideset godina. Vojvoda je boravio u dalekom svijetu, odakle se vratio u domovinu, pa se požurio, da posjeti i samostan.

»Koliko sam puta hotio da vas pohodim«, reče vojvoda nakon srdačnog pozdrava, »ali su me zadržavali državni poslovi. Često sam mislio na vas, a osobito na«... i pri tom prođe pogledom sve redovnike kao da traži nekoga. »A gdje je moj mili Ivan?« zapita radoznalo. »I on je sigurno već ostario i posijedio. Gdje je on. Uvijek sam se smijao, kad bih se sjetio, kakvo je negdje lice načinio. Zar se nije nikada potužio?« A opat reče: »Ne znam o čemu govori tvoja visost, ali evo upravo njemu zvoni smrtno zvonce.«

Nato će vojvoda ozbiljno: »Kad sam bio ovdje posljednji put, donio sam veću svotu novaca, i tu sam svotu zamotanu u rubac sakrio u Ivanov krevet«. Opat se sav upropasti i stajaše nekoliko časaka kao okamenjen. Kad se kao osvijesti, reče: »Strašnu je stvar učinila tvoja visost. Požurimo se, da to popravimo koliko se da, prije nego Ivan umre.«

Žureći se k Ivanovoj ćeliji ispripovjedi opat vojvodi, kakve je posljedice imala njegova šala. Kad su došli na vrata Ivanove ćelije, javi im bolničar, da će Ivan skoro izdahnuti. Hiteći k postelji vikaše opat: »Ivane, dragi Ivane«! A ovaj još jednom otvori oči i prepozna nazočne. Bacivši se na koljena moljahu vojvoda i opet umirućega: »Dragi Ivane oprosti nam!« Ivan ih milo pogleda, lice mu se zasja radošću i on s blagim smiješkom usnu u Gospodinu.

— ks.



Gdje je sreća?

U nekom mjestu živio zanatlija priprosto, ali pošteno. Nije imao ništa svoga, jer je stanovao u tuđoj kući. Marljivošću je i štednjom prehranjivao sebe, ženu i dječicu, pa je ipak uza sav napor i muku bio uvijek veseo i zadovoljan. Blizu njega je stanovao drugi zanatlija, koji je mnogo bolje stajao, stanovao u svojoj kući i imao svega, ali je ipak bio uvijek nemiran i nezadovoljan.

Jednom upita ovaj svoga siromašnoga susjeda, kako se može osjećati sretnim u svom siromaštvu, dok on bolje stoji, a ne može naći mira i zadovoljstva.

Pošteni mu zanatlija odgovori: »Meni sreće nikad ne fali, ona je trovrsna: jednu kupujem, jednu sam sebi dadem, a treću ukradem«. Začudi se susjed i umoli ga, da mu razjasni, što to znači.

»Jednu sreću sam sebi dadem«, reče sretni zanatnik, »to znači: kad me stignu teškoće i križevi, kojih ima svaki čovjek, onda velim sam sebi: Žalost ništa ne koristi, pomolim se Bogu, zapjevam pjesmicu i žalost otide. Drugu sreću kupujem. Kako? Zar se sreća može kupiti? Možda se dobiva u krčmi, kod igre i punih čaša? Ne, jer je tu nije. Ja kupujem sreću u svojoj radionici, kod svoga posla. Kad po danu marljivo radim, navečer sam umoran, ali i veseo i zadovoljan među svojom družinom, tad mi je i počinak još jedamput slađi. Tako ja sreću kupujem. Ako je pak ne mogu kupiti, to je ukradem. Možda uzimam tuđe blago i dobro? Ne, Bože sačuvaj, jer u krivičnom blagu nema sreće ni blagoslova. Ja ovako postupam: kada dođe na me nesreća, pogledam visoke i velike kuće u mjestu, pa mislim, da su

bogataši u njima više puta nesretniji i nezadovoljniji od mene. Poslije pogledam na mnogo ljepšu kuću gore na nebesima, pa mislim, da su tamo gore još krasnija prebivališta i stanovi, gdje više nema žalosti ni nesreće, ni bolesti, ili suza. Tako se sam utješim i tako ukradem sebi sreću iz palača bogataša i iz nebeskoga raja«.

Zaista prava je sreća samo u marljivom radu i u savjesnu ispunjavanju svojih dužnosti. Prava je sreća u Bogu i u pravoj pobožnosti. To je trostruki put do sreće, po kojem je najsavjesnije išao sv. Josip, taj uzor radnika i svakoga čovjeka. Nasljedujmo ga i mi, pa ćemo biti sretni i spaseni.

Franjo Štefan, župnik.



Sreća.

Po livadi leptir, ja lutam po svijetu,
Da sa sebe stresem ovu tešku sjetu,
Što ko lanac steže moje mlade grudi —
Sreću tražim, sreću, nje mi srce žudi.

Ali širom svijeta svako srce strada,
Svuda mrak je smrti, svuda odjek jada —
Zalud prodrijet gledam kroz tu tamu gustu,
Svuda nađem isto svuda pustoš pustu.

I već klonu moje umorene zjene,
Jasno evo ćutim, da mi žiće vene.
Nevesela suza sa oka mi kane,
Odroni se tiho, na zemljicu pane.

Uzdah mi se vine isred jadnih grudi:
Gdje si, rajska srećo, koje srce žudi?
Dok ne šanu glasak grudma iz dubina:
»Kažiput je k sreći nauk Božjeg sina!«

D. Kamber.



Mališev Božić.

Ruski napisao: T. M. Dostojevski.

Još vrlo malen dječarac, od šest ili ća i manje godina, probudio se ujutro u vlažnom i hladnom podrumu. Bio je odjenut nekakvom dugom haljinicom i drhtao je. Dah mu je izlijetao ko bijela para i sjedeć u uglu na kovčegu on je od dosade navlaš naduvao obraščiće i zabavljao se ispuštajući tu paru i gledajući kako ona polijeće. Njemu se htjelo, veoma mu se htjelo jesti. Nekoliko je puta izjutra dolazio k odru, gdje je na tankoj, tankoj blazini i na nekakvom zavežljaju mjesto uzglavnika ležala bolesna njegova majka. Kako se ona tu našla? Po svoj prilici je došla sa svojim mališem iz tuđega grada i najednom oboljela. Stanovnici su se toga kuta razišli zaradi praznika; ostao je tek čovjek u dugoj haljini, koji je pijan ko batina ležao već cijela dvadeset i četiri sata ne čekajući praznika. U drugom je uglu sobe stenjala od reumatizma nekakva osamdesetgodišnja starica, koja je nekad negdje bila dadiljom, a sad je umirala osamljena uzdišući, brundajući i mrmljajući na mališa, te se on već i bojao da priđe bliže k njezinu uglu. Vode se dokopao negdje na dvorištu i napio se, no nigdje da bi našao ni korice kruha, te je već po deseti put išao da budi svoju mamu. Napokon ga je i strah hvatao u tami: davno je već počela večer, a vatre nisu ložili. Popipavši majčino lice čudio se on, što to ona ne će nikako da se diže i što je postala hladna kao zid. »Ovdje je već jako hladno«, pomisli, poposta časkom zavukavši nesvijesno ruku pod pokojničine pleći, zatim dunu u prstiće, da ih ogrije, napipa najednom na odru svoju jadnu kapu i tiho se šuljajući iziđe iz podruma. Bio bi on još i zaranije izišao, ali se sve bojao gore na vrhu stuba velikoga psa, što je vas dan zavijao na susjedskim vratima. No psa više nije bilo, i on najednom izađe na ulicu.

Bože, kakav grad! Nigda još nije vidio ništa takvo. Tamo, otkud je on došao, po noći je takav mrak i u cijeloj je ulici samo jedna svjetiljka. Niskima se i jadnim drvenim kućama zapiru prozori kapcima: tek što se smrkne, nigdje nikoga na ulici, svi se zatvaraju po kućama i samo zavijaju čitave rulje pasa; stotine ih i tisuće viju i laju po svu noć. No zato je tamo bilo toplo i njemu su davali jesti, a ovdje — Bože, kad bi bilo što pojesti! I kakva je ovdje vika i buka, kakva svjetlost

i ljudi i konji i kola i studen, studen! Mrzla para bije od umornih konja, od vrućega daha njihovih nozdrva; po sipkom snijegu udaraju o kamen potkove i sve se tako tiska; a Bože, on bi tako htio jesti, pojesti barem kakav komadić i tako ga bole prstići!

I opet evo ulice — o kako je široka! Gle, tu će ga sigurno zgnječiti; kako oni svi viču, lete, voze se. A svijetla, svijetla! No što je to? Uh, kakvo veliko staklo, a za staklom soba i u sobi drvo do saga! To je božićno drvce, a na drvcu toliko svjećica, toliko zlatnih papirića i jabuka, a naokolo lutkice, malašni konjici; po sobi lete čista, lijepo odjevena djeca, smiju se i igraju i jedu i piju nešto. Gle one djevojčice, što je počela plesati s mališem, kako je to mila djevojčica! Gle, i muzika je tu, čuje se kroz staklo. Gleda on, čudi se, već se i smije, a bole ga prsti i na nožicama, a na ručicama su posve crveni, više se ne gibaju, bole, kad se i malo pomaknu. I najednom se sjetio mališ, da ga jako bole prstići, zaplakao i pobjegao dalje. I gle, opet vidi sobu kroz drugo staklo, opet su tamo drveta, a na stolovima paštete; ima ih svakojakih, bademovih, crvenih, žutih. I sjede tu četiri bogate gospođe, a tko k njima pristupi, tomu daju paštetâ. A otvaraju se vrata svaki čas, i ulazi k njima s ulice mnogo gospode. Prikrao se mališ, otvorio najednom vrata i ušao. Uh, kako su na nj zavikali i zamahali! Jedna je gospođa hitro došla, sunula mu u ruku novčić i sama mu otvorila vrata na ulicu. Kako se prestrašio! A tu mu novčić ispao i zazvonio po stubama: nije mogao da stisne crvenih prstića i da ga pridrži. Izletio mališ i pošao što je brže mogao, a kuda, to nije ni sam znao. Htjelo mu se opet plakati, no bojao se i bježao, bježao i duvao u prste. I zahvatila ga žalost, što je najednom bio tako sam i u strahu. A najednom, Bože, što je to opet! Stoji sila ljudi i čudi se: na prozoru iza stakla tri malene lutke, opravljene u crvena i zelena odjelca i uprav, uprav kao žive! Nekakav staračac sjedi i igra na velike gusle, dva druga stoje i igraju na malim guslicama i po taktu mašu glavama i gledaju jedan drugoga i usne im se miču, govore, zaista govore — samo se eto iza stakla ne čuje. I pomislio isprva mališ, da su oni živi, a kad se posve domislio, da su to lutke, odjednom se glasno nasmijao. Nikad nije on vidio takvih lutaka i nije ni znao, da ima takvih! I plakao bi, ali su lutke smiješne, tako smiješne. Najedamput mu se učinilo, da ga je netko otraga pogra-

bio za haljinicu: ovelik je zli dječarac stajao tu i iznenada ga udario po glavi, srušio mu kapu i udario ga nogom. Mališ pao na zemlju, viknuli na nj, on se ukočio, potom se trgnuo pa bjež' i dobježao sam ne zna kuda, k nekim vratima, u tuđe dvorište, i sio iza drva. »Tu me ne će naći, a i tamno je«.

Sio on i zgurio se ni ne dišući od straha, kad mu iznenada, posve iznenada bude tako lijepo: ruke ga i noge najednom prestale boljeti, postalo mu tako toplo, toplo kao na peći. Gle, sav se stresao: ah, on je to kanda zaspao! Kako je lijepo tu zaspati! »Posjedit ću ovdje, pa ću opet poći da gledam lutke«, pomislio mališ i nasmijehnuo se. »Sasvim su kao žive!...« I odjednom se njemu učinilo, kanda je mama nad njim zapjevala pjesmicu. »Mama, ja spavam; ah, kako je tu lijepo spavati!«

— Pođi da sa mnom božićuješ, mali, šapnuo najedamput nad njim tihan glas.

On je mislio, da je sve to njegova mama: ali ne, nije ona. Da tko ga je to pozvao? On ne vidi, no netko se nagnuo nada nj, zagrlio ga u tami, a on mu pružio ruku i... i najednom — o kakvo svijetlo! O kakvo božićno drvce! Pa i nije to božićno drvce, on još i nije vidio ovakvih drveta! Gdje je on to sad? Sve bljeska, sve se sja, i naokolo sve same lutkice — ne, ne, to su sve živi dječarci i djevojčice, samo su tako svijetli. Svi oni kruže oko njega, lete, svi ga ljube, prihvataju ga i nose sa sobom: da, on i sam leti i vidi: mama ga gleda i radosno mu se smije.

— Mama! mama! O kako je lijepo ovdje, mama! viče joj mališ i opet se grli s dječicom i hoće mu se, da im što prije pripovijeda o onim lutkama iza stakla. »Tko ste vi, dječarci? Tko ste vi, djevojčice?« pita on smijući se i grleći ih.

»To je Kristovo božićno drvce,« odgovaraju mu oni. »Kod Krista je uvijek na ovaj dan božićno drvce za dječicu, koja onamo nemaju svoga božićnoga drvca...«

I doznao je on, da su dječarci i djevojčice svi bili djeca ko i on, no jedni su se smrzli još u svojim košarama, u kojima su bili izloženi na stubama što vode k vratima petrogradskih činovnika; drugi su se zadušili na prehrani kod finskih čuvarica u nahodištu; treći su umrli na isušenim drugima svojih matera; četvrti su poginuli od smrada u vagonima treće klase. I svi su oni evo ovdje, svi su sad kao anđeli, svi kod Krista, a Krist

je sam među njima i pruža im ruke i blagosiva njih i njihove majke... A majke te djece sve stoje tu na strani i plaču, svaka prepoznaje svoga dječaka ili djevojčicu, a oni polijeću k njima i ljube ih, taru im suze svojim ručicama i mole ih neka ne plaču, jer im je ovdje tako lijepo...

A dolje su ujutru sluge našli malo tjelešce pobjeglog mališa, koji se smrznuo iza drva.



Od istoka*) . . .

Od istoka sunčànoga
Do nakraj kruga zemnoga
Vladaru Kristu pjevajmo,
Kog rodi Djeva Marija.

U čovječansku priliku
Zaodijeva se Stvoritelj,
Da tijelom tijelo izbavi
I stvora svog ne izgubi.

U Majku onu nedužnu
Nebeska milost ulazi;
Otájstva nosi Djevica
Dotȃda drugoj neznana.

Od grudi onih stidljivih
Najednom crkva postaje;
Neokaljana, bȅz muža
Božanskog Sina začinje.

I rađa sveta Rodilja,
Kog prorekao Gabrijel,
Kod pòzdravljao veselo
Iz majčin-krila Krstitelj.

On sijena niti jasala
Ne prezire, a mlijeka kap

*) Crkvena pjesma prenesena iz latinskoga u naš jezik. Čtaju je svećenici (u svome molitveniku, u molitvi zvanoj „Pohvale") na Božić.

To sva je hrana Onomu,
Koj tiša glad i ptičici.

Sav raj se Bogu raduje
I pjevaju mu Anđeli,
A Pastir, svijeta Stvoritelj,
Pastirima se otkriva.

Oj slava tebi, Isuse,
Od Majke Djeve rođeni,
Sa Ocem, Duhom presvetim
U vječne vijeke vijekova.

Amen.

M.



Sv. Terezija.

Terezija i Crkva.

(Nastavak.)

Terezijina odlučnost, njezin način i njezino uvjerenje ganu generalnoga vikara i on joj dade potrebno dopuštenje. Kako pak ona sad nije imala više od četiri dukata, nije mogla kupiti kuće. Stoga kupi za te novce dvije slike za oltar, dvije slamnjače i dva vunena pokrivala te stade razmišljati, kako bi za prvo vrijeme samo najmila kuću, i tako ipak osnovala samostan. Neki posve siromašni čovjek ponudi joj se za pomoć, i što ne postigoše bogataši i odličnici, koji su htjeli pomagati Tereziju, postiže on. Skoro nađe zgodnu kuću i donese svetici odmah i ključe. Pomažući on svaki dan u svemu sestrama pođe im za rukom, da su za kratko vrijeme mogle osnovati samostan. Prvih je dana vladalo ondje veliko siromaštvo, osobito su sestre oskudijevale hranom. Od ljubavi prema Božanskomu Učitelju bila je Terezija u to vrijeme puna radosti; držala se srećnom, da može nešto trpjeti za Nj. No naskoro stadoše građani donositi toliko hrane u samostan, da je nijesu mogle ni potrošiti i Terezija se ražalosti kao da joj je tko oteo veliko blago. Opazivši da su i druge sestre žalosne, zapita ih ona, čemu se žaloste. One joj odvrate: »Kako da ne budemo žalosne, majko, kad

nijesmo više siromašne!« Od onoga je vremena rasla u Terezije želja za siromaštvom.

U to se nađe jedna od onih sestara na samrti, a Terezija zamoli Gospoda od svega srca, da joj udijeli srećan smrtni čas. Na ovu joj se molbu ukaže Božanski Spasitelj uz uzglavlje umiruće, raširi nad njom ruke kao da hoće da je brani i reče: »Budi uvjerena, kćerko moja, da ću isto tako biti u pomoći svim redovnicama, koje budu umirale u tvojim samostanima. Neka se dakle ne boje napasti u času smrti«. U taj čas izdahne sestra mirno i blaženo.

Poslije osnutka ovoga samostana utemelji Terezija samostane u Pastrani i Salamanci. Pošla je onamo, jer ju je pozvao o. Gitijer, rektor isusovačkoga kolegija, izvanredni govornik i duhovnik, koji doskora postade žrtvom francuskih heretika. Terezija ode u Salamanku s jednom od svojih sestara, pošto je biskup u Salamanci, Petar Konzalva de Mendoza dopustio, da osnuje ondje reformirani samostan. Putovala je po zimi, u trošnim kolima, te prispjela onamo u predvečerje Svih Svetih.

Nikakva teškoća nije mogla smesti svetice kod osnivanja samostanâ. Nije rado putovala, no kad bi se jednom spremila na put, sve joj je bilo lako, jer je bila uvjerena, da služi Gospodu i veselila se unaprijed, kako će On biti opet na jednome mjestu hvaljen i slavljen u presv. Oltarskom Sakramentu. Znala je reći: »Posebna je utjeha za me, kad vidim koju crkvu. Otpadnici su razorili tolike crkve, te se zaista nitko ne smije žacati da podigne takvo sveto mjesto, pa stajalo to ne znam koliko truda i napora. Znadem, da su mnogi ravnodušni prema tome, što Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek, boravi na više mjesta u presv. Oltarskomu Sakramentu, no nama njegova nazočnost mora da bude velikom utjehom.«

Kad je prispjela u Salamanku, nije najmljena kuća bila još ispražnjena. Pobožan neki čovjek zauze se za svetičinu stvar tako, da su stanari, neki đaci, ostavili još iste večeri kuću. Terezija uđe sa svojom družicom, no sve su prostorije bile tako zapuštene, da su obadvije morale raditi cijelu noć, da odstrane svakovrsnu nečist. Pošto se tad Terezija malo odmorila na svežnju slame, bude u novome samostanu još na svetkovinu Svih Svetih služena sv. misa. Kuća je kao i sve druge stavljena pod zaštitu sv. Josipa. Naskoro su ovamo poslane neke re-

dovnice iz samostana od Utjelovljenja u Avili a neke iz Medine. Živjele su veoma oskudno.

U toj je kući bio samostan tri ili četiri godine. Kako je pak kuća bila veoma hladna i vlažna te stoga za stanovanje nezdava, i kako su prilike bile takve, da redovnice nijesu mogle uvijek imati uza se presv. Oltarski Sakramenat, ostave to mjesto. Nijedan osnutak nije Tereziju stajao toliko truda, koliko ovaj u Salamanci.

Da spomenemo štogod o karmelskome samostanu u Albi. Franjo Velaskez, nadglednik dobara vojvode od Albe i njegova žena, Terezija de Lajs, zamole Ivana d'Avala, svaka svetičina, da bi nagovorio Tereziju, nek ondje osnuje samostan. Oboje stanovahu prije u Salamanci tužni, što im Bog ne blagoslovi braka djecom. Gospođa se usrdnom molitvom uteče sv. Andriji, da bi joj isprosio od Boga potomaka, koji će poslije njezine smrti i smrti njezina muža slaviti Boga. Sv. joj se Andrija ukaže i pokaže joj neko dvorište. U njemu je bio studenac a nedaleko od njega livada puna cvijeća. Apostol joj reče: »Evo ti djece, no druge vrste negoli su ona, za kojom čezneš!« Gospođa dakako ne shvati ovoga viđenja, no odsada presta moliti za djecu i stade se dogovarati s mužem, kako bi osnovali samostan. Dok se ona savjetovala s njim o mjestu, gdje bi podigli tu kuću, bude Francisko imenovan upraviteljem dobara vojvode od Albe, te se morade i nastaniti u Albi. Došavši onamo uvidje gospođa, da je kuća, koju je njezin muž prije nekoliko dana kupio za stanovanje, za njih dvoje prevelika. Kad je pak došla u dvorište, opazi ondje studenac i sav prostor tako razdijeljen, kako joj je pokazao u snu sv. Andrija. Oboje dakle odluče, da će tu sagraditi samostan. U tu je svrhu trebalo kupiti još nekoliko susjednih kuća, što oni i učiniše. Kad je sve bilo već gotovo, uplete se đavao, kojemu dakako nikako nije bilo po volji, da bi se tu vršila tolika dobra djela, i on potaknu Franciskove znance, da ga odvrate od toga nauma. Napasniku uspije posao toliko, da su plemeniti darovatelji zabacili svoju nakanu i odredili nekoga nećaka baštinikom svega svoga imetka. Ne prođe ni četrnaest dana, od te odluke, kad mladić oboli i umre. Ova nagla smrt uvjeri Franciska i njegovu ženu, da je Božja volja, te oni ipak podignu samostan. Stoga pozovu sv. Tereziju, odrede joj dovoljno doho-

daka i napokon ostave kuću prepustivši je posve karmelićankama, koje se ondje naseliše 25. siječnja 1571.

Sada tek shvati Terezija de Lajs, kakvo je ono cvijeće, što je po riječima sv. Andrije imalo označivati bolju djecu, nego bi bila ona, za koju je ona molila.



Čežnja za istinom.

Na zemlji je mnogo bludnje i laži i većina ljudi bez brige u njima živu. Ipak ima mnogo duša, koje nisu s njima zadovoljne, koje živo žele i nastoje da upoznadu istinu. Ta čežnja za istinom vraća mnoge nevjernike, krivovjerce i grješnike k Isusu. U Francuskoj je posljednjih desetak godina bilo sva sila obraćenja i to među prvim učenjacima i umnicima francuskim. I sad se nakon rata čuju odonud utješljive vijesti, naročito iz Pariza. Toliko se nekrštenih odraslih ondje krsti, toliki se grješnici izmiruju s Crkvom, da se to ne da ni izbrojiti lako.

U Engleskoj se već oko 70 godina vraća mnogo krivovjeraca u Crkvu katoličku. Računaju, da ih popriječno godimice prijeđe od 8—15 tisuća. Samih je engleskih vojnika za vrijeme rata primilo katoličku vjeru preko 40 tisuća. Sad se odonud javlja, da tih obraćenja biva sve više. Ima ih veoma zanimljivih. Evo jedno takvo.

Mlada miss (gospođica), vrlo pobožna anglikanka naumila da osnuje družbu anglikanskih milosrdnih sestara. Taj svoj naum izjavi anglikanskom pastoru (duhovnik u engleskoj krivovjernoj crkvi).

»Dijete moje«, reče joj pastor, »vi sanjate o nemogućoj stvari. Nemamo mi ljudi za to. U toj su stvari, kao i u dosta drugih, našim učiteljima katolici.«

»A što onda, gospodine pastore? Da postanemo i mi katolicima...?«

»To ne. Treba da nastojimo, kako bismo ih dostigli.«

»Ali zašto smo mi, gospodine pastore, ispod njih?«

»Vi ste vrlo radoznali, gospođice. O stavite to smirom. Ostanite kod svoje jednostavne vjere!«

Prođe nekoliko mjeseci. Mlada miss postala katolikinjom... Jednoga se dana sasta opet sa svojim negdašnjim pastorom.

»O, to ste vi!« kliknu on. »Izvrsno. Kamo vas je nestalo? Već vas dugo nisam vidio«.

»Imam da vam kažem veliku novost. Ja sam katolikinja!«

Čekala je, što će pastor; bila je spremna, da mu odgovori. Ali kako se zadivi, kao joj on odvrati:

»I ja. A eto, početkom moga prelaza na katoličku vjere bio je moj posljednji razgovor s vama.«

— — — — — — — — — — — —

Zanimljivo je, da su ovi obraćenici, koji k nama dođu, redovito iza obraćenja uzorni katolici. A kada koji katolik otpane i prijeđe na drugu vjeru, ne ponose se baš njime ljudi te vjere. Jedan protestant reče: »Kad papa čisti vrtove, baca nama koprive.«



Nepodopštine kod čuvanja mrtvaca.

Vozio sam se jošte kao klerik jednih praznika sa svojom tetkom kroz selo V. i ona me upozorila na ovisoku od drugih malo udaljenu kuću, koja je imala ozdo štalu za blago, a nad njom je bila soba.

Kad smo već prošli izvan sela, poče li tetka pripovijedati:

— Pred nekoliko je godina umrla u onoj kući jedna domaća djevojka. Kako je običaj u mnogim našim krajevima, sabra se mnoštvo ljudi da čuvaju mrtvaca. Mjesto da se Bogu mole, da razmišljaju o smrti i vječnosti, kartali su se, skakali i pravili svakojake lakrdije. Dok su oni tako kratili vrijeme, najednom nešto iza ponoći ču se prasak, ko da puca greda. Čuvari se najednom umiriše, mnogi poblijediše i čekahu, što će dalje biti. No pošto se više nije ništa čulo, počeše se opet šaliti, glasno vikati, skakati i razgovarati, i u takovoj se vici nije više nitko ni obazirao na pucketanje. — Dok su oni tako »ubijali« vrijeme, ču se najednom žestok prasak, nagnu se pod i mrtvac se sruši sa odra. Čas i sve se stropošta dolje u štalu. Ne-

koliko onih, koji se spasiše skočivši kroz vrata napolje, brzo potrče u selo po ljude za pomoć Domala dođoše ljudi sa svjetiljkama i provališe u štalu, otkud su dopirali vapaji i uzdasi. Latiše se odmah posla, da iznose ljude van. Mjesto jednoga tako nedostojno čuvanoga mrtvaca iznesoše ih sada više, jer je nekoliko čuvara zaglavilo, a mnogo ih je bilo što teško, što lako ranjenih.

Čim je svanuo dan, poslaše po komisiju, koja pro nađe, da se nesreća dogodila, jer su grede bile već stare i badrove, te nisu mogle podnositi tolikoga tereta. Nesreća se istina dogodila eto po prirodnim uzrocima, ali ipak kad bi se ti ljudi bili dostojnije vladali kod mrtvaca, ne bi te nesreće bilo, ili bi čuli i uklonili se zlu.

Nažalost, i sada se kod čuvanja mrtvaca drži naš svijet ružnih običaja; šale i komedije, često i kako nepristojne, slušaju se tu, gdje im je najmanje mjesto. Kolike rugobe, da razumni stvorovi, pa još kršćani počinjaju takvo što kraj mrtvaca, mjesto da ozbiljno promisle, da je i njima jednom umrijeti! **Franjo, Štefan,** župnik.



Odgovor na mjestu.

Sastao se jednom bezbožac s vjernim kršćaninom katolikom, pa mu porugljivo zagudio:

»Kršćanine, kršćanine
Žalosna ti majka
Ako nebo, ako nebo
Tek je pusta bajka!«

Katolik mu smjesta odgovori:

»Poganine, poganine,
Žalosna ti majka,
Ako pakô, ako pakô
Nije pusta bajka!«



Napis.

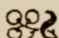
Na ploči se uz jednu Kristovu sliku čita ovo:

»Svijetlo ja sam, al me ne gledate,
Ja sam put, al po njem ne idete,
Istina sam, ne vjerujete mi,
Ja sam život, al me ne ištete,
Ja sam bogat, al me ne prosite,
Plemenit sam, al mi ne služite,
Najljepši sam, al me ne ljubite,
Milostiv sam, vi očajavate,
Svemoguć sam ne bojite me se,
Učitelj sam, vi me ne slušate —
Propadnete l', ne karajte mene.«

Kako istinito, nažalost!

Sloboda i jednakost.

Stari perzijski pjesnik Firduzi pripovijeda ovu zgodu: Kralj je Bahram putovao po svom kraljestvu. Kamo je god dolazio, posvud mu je ljudstvo iskazivalo najveću privrženost i ljubav. Samo u jednom selu, kroz koje ga je vodio put, nije nitko mario za nj. Kuće su stajale bez ikakva nakita, ni traga kakvu svečanom dočeku. To razjari silnoga Bahrama i u svojem gnjevu naredi svomu doglavniku da poubija sve selo. Lukavi doglavnik promišljaše na sve načine, kako bi se to dalo izvesti, a da otale bude što manje štete za nj i kralja. I lukavac se domisli. Sazva seljane i reče im, kako je kralj u svojoj dobroti odlučio da posebice odlikuje njihovo selo. Objavi im stoga: »Kraljeva je volja, da svi vi budete neograničeno slobodni i da među vama prestanu sve razlike, te budete svi među se posve jednaki«. Seljani se počeše služiti svojim novim pravima i domala poubijaše jedan drugoga. Nijednoga čovjeka ne osta u selu. Takav rod donesoše neograničena sloboda i posvemašnja jednakost.



Dobri susjedi.

Kad je postala švicarska država, počela su se parbiti dva susjeda seljaka u okružju Schwyz radi livade. Jednoga dana dođe Vid svome protivniku Gašparu, koji je baš sušio sjeno: »Susjede,« reče Vid, »sjutra je kod suda u gradu rasprava o našoj stvari; napokon ćemo znati čije je pravo. Ajde dakle da sjutra krenemo skupa onamo.« »Prijatelju,« odvrati Gašpar, »vidiš, da sam pokosio i spremam sijeno; sjutra ga svakako želim uplastiti. Meni je eto nemoguće da budem sjutra kod suda.«

»A ja,« otpovrne Vid, »ne mogu drukčije, kad je sud odgedio raspravu za sjutra. Osim toga je sad i vrijeme kosidbe, pak moramo znati, tko će kositi onu livadu.«

Gašpar se malko zamisli i reče: »Znaš, prijatelju, kako ćemo učiniti: pođi ti sjutra u grad, pak iznesi pred sudom i svoje i moje razloge i dokaze. Tako ne će ni trebati da ja idem onamo.«

Taj se predlog svidi Vidu. Sjutradan krene on u grad pa navede pred sudom svoje i svoga protivnika razloge i dokaze o pravu na livadu, i to tako iskreno, kako je najbolje znao. Kad se vratio eto ga navečer opet do Gašpara. »Livada je tvoja,« reče, »sud ju je tebi dosudio. Ja ti čestitam. Drago mi je, da smo napokon s tim na čistu i da ostajemo u ljubavi!«

J. Šafran, župnik u m.

MALI VJESNIK.

Molba za pomoć. Proljetos je na Duhovski utorak izgorjelo u Crnom Lugu (Gorski Kotar) 29 kuća, među njima i župna crkva. Sv. misa se služila isprva u kapelici na groblju, a kako je ta u lošem stanju, služi se sada radi rđava vremena u župnom stanu. Revni nas tamošnji župnik vlč. g. F. Schlögl moli, da bismo preporučili kršćanskim dušama, neka bi što pridonijele za popravak izgorjele crkve. Mi to evo od svega srca činimo. Tko može, neka pošalje prinos na adresu: **Župni ured, Crni Lug, Hrvatska.** Ako hoće može se darovatelj pozvati na »Glasnik sv. Josipa«, pak će se u takovom slučaju u Glasniku oglasiti njegov milodar.

Sedamdeseta godišnjica biskupa Mahnića. Veliki starac, krčki biskup Mahnić, navršio je 14. rujna o. g. 70. godina života. Kao profesor na bogoslovskom učilištu u Gorici i poslije kao biskup u Krku bio je vazda čovjek molitve i rada, praktični kršćanski filozof, neustrašivi borac za Crkvu i narod. Katolici Hrvati

i Slovenci moraju mnogo zahvaljivati promislu Božjemu, što im je dao Mahnića. On je prvi stao da budi i probudio katolike u Sloveniji, te su se digli, udružili, izvježbali se i kao jaka vojska oborili bezvjersku gospodu »liberalce«. Postavši biskupom u Krku počeo je on da budi i Hrvate; njemu moramo najviše zahvaliti, što je i u nas nastao katolički pokret, koji hvala Bogu lijepo napreduje

Odlični je svečar nažalost teško bolestan i nalazi se u Zagrebu. Kad Talijani zaposjedoše Istru pa i Krk, ustao je javno u novinama protiv njihovih zuluma, a obratio se i na mirovnu konferenciju u Parizu. Zato je bio zarobljen i odveden u Italiju. Poslije su mu dozvolili, da se vrati kući, a odonud mu, teško bolesnu, dadoše dopuštenje, da poište zdravlje u banovini, gdje se eto još nahodi. Katolici u Zagrebu skromno proslaviše 70-godišnjicu svoga vođe i oca, kojega bi slavili i svi drugi, kad on ne bi toliko ljubio Krista i Crkvu. Sačuvaj nam ga Gospodine, pomozi i okrijepi pobožnoga, umnoga, radinoga i junačkoga slugu svojega!

Svećenički podmladak. Najodaniji od svih naroda katoličkoj vjeri jesu Irci. Poznato je, koliko se oni bore posljednjih godina, da se posve oslobode od Engleske. Čudno je upravo, koliko se mladeži u Irskoj posvećuje svećeničkomu staležu upravo ovih posljednjih godina. To je tim radosniji pojav, što bismo poradi političkih nemira očekivali protivno. Ove su godine sva irska sjemeništa gotovo prenatrpana. Glasoviti Maynooth College ima 600 gojenaca, dok ih je prije u najboljim godinama bilo jedva 500. Milost se Božja izliva eto u velikom obilju na »otok Svetaca«, »Zeleni Erin«, kako se odavna naziva Irska. Bolje je u tome i u Francuskoj, naročito u glavnom joj gradu Parisu, gdje su se također sjemeništa napunila. I naša bratska Slovenija ne oskudijeva svećeničkim podmlatkom. Kad je ono 1918. prestao rat, napunilo se ljubljansko bogoslovno sjemenište. Mnogi mladi ljudi dodoše s bojišta u sjemenište. A kod nas u Hrvatskoj? Kod nas se tom prilikom sjemeništa prilično ispraznite. U Ljubljani ima u jednom godištu više bogoslovaca, nego kod nas u sva četiri. Velika je to kazan Božja. Da nije upravo kazan radi bogopsovke našega naroda? Da nam ne govori tim Svevišnji: Vi mene ružite, pa ću vam uzeti one, koji vas uče o meni? Mi sudova Božjih ne znamo, ali bojati se moramo. Molimo, molimo Gospodina, da odvrne od nas tešku kazan i da nam pošalje dovoljan broj valjanih svećenika

Božo M. Ivaniš: Budite savršeni. Pouka u ascezi. Prva knjiga. Knjižica džepnoga formata, broširana, ima nešto preko 300 strana. Govori u šest dijelova o savršenstvu uopće, o putu k savršenstvu, o naravnim i svrhunaravnim sredstvima, o zaprekama, odvraćanju i spriječavanju savršenstva. Autor upotrebljava stare majstore asceze Rodrigeza i Scaramellija, među modernima i glasovitoga Tissota, koji vođen duhom Sv. Franje Saleskoga zalazi zaista u dubljinu stvari. Savremeno je kod pisca, da je kratak, vrijedno pohvale, da je jednostavan i jasan. Knjižica stoji 20 K, a naručuje se kod pisca, p. Nazaret kod Banje Luke.

Vlasnik: Samostan sestara milosrdnica. Samostanska ul. 17. Zagreb.
Uredio: MILAN PAVELIĆ.
Tisak „Nadbiskupske tiskare“ u Zagrebu.

schwender, Trnjani, K 12; Zimmerman Micika, Zagreb, K 30; J. M. K 200; Ana Latov, Sotnica, K 8; Don Ivo Vušković, Hvar, K 5; Stjepan Radanović, Čazma, K 20; Marija Korpar, Varaždin K 10; N. N. i N. N., Zagreb K 50; Cilika Crnković K 20; Franko Kubalin (u ime jedne osobe) Novi Vinodol K 100; Irena Romič Nijemci K 15; Karlo Rotar, Novska K 20; Jelka Pliverić, Zagreb K 20; N. Lončar, učiteljica, Zagreb K 60;

Iz Amerike: Juraj Horvat K 93; Stjepan Škafer K 66; Pavao Vukelić K 73.

Pretplatila jednu siromašnu učenicu na Glasnik sv. Josipa: Maca Tomašević, Zagreb.

Franjevački samostan Subotica. Primili smo 636 K u ime pretplate za Glasnike.

Poslaše za sv. Mise: Katica Poić, Vukovar za jednu; Josip Schwarz, Ivanovoselo, za jednu; Ljubica Tomić, Mostari-Dubrava, za jednu; Anica Prpić, Budraci, za jednu; Vjekolav Rauch, Vrbovsko, za jednu.

Darovaše za kruh v. Antuna: Anka Delić, Andrijaševci, K 6; Amalija Miklaužić, Taborsko, K 30; Hermina Reštarović, Nijemci, K 100.

ZAHVALNICE

Od srca zahvaljujem svetomu Josipu, što mi je pomogao da dobijem namještenje. Ujedno darivam **200** K za raširenje njegova »Glasnika«. **J. M.**

Već dugo sam dužna zahvalnicu Sv. Josipu. U kući nam se našla teška oskudica, tištio nas dug odveć velik za naše slabo stanje, a došla i bolest. Utečem se sv. Josipu, dobro unovčim neke stvari, kuća mi se riješi duga, osta mi novca za potrebe, a majka i sestra ozdraviše. Hvala Sv. Josipu, komu se utecite i vi svi, draga braćo i sestrice u Kristu i dobit ćete, što budete tražili.

Marija Gustek, Krčaves.

Od srca hvalim Presvetom Srcu Isusovu i sv. Josipu što sam ozdravila od griže i što su drugi od te bolesti sačuvani, te za mnoge druge primljene milosti u raznim potrebama.

S. Cirenija.

Zagreb. U velikoj i teškoj nevolji i neprilici utekla sam se u pomoć sv. Josipu, sv. Antunu i presv. Srcu Isusovu i Marijinu i molitva mi je uslišana. Hvala i slava budi Bogu i sv. Josipu za tu i mnoge druge milosti. Ujedno šaljem 40 K za »Glasnik sv. Josipa« kao dar.

N. L., učiteljica.

Bijah u velikoj neprilici i zdvojnosti i utekoh se devetnicom sv. Josipu, obećah zahvaliti se u »Glasniku« i bijah uslišana, a sada zahvaljujem i kličem hvala i slava sv. Josipu, Bl. Dj. Mariji i sv. Antunu na primljenim milostima.

Anka L.

Bila sam zapala u veliku bijedu, a pomoći od nikuda. Tad se utekoh Presv. Srcu Isusovu, blaženoj Djevici Mariji i sv. Josipu, da mi pomognu. Za kratko vrijeme dobih pomoć. Hvala im i čast! Šaljem 10 K za raširenje »Glasnika«. **L. K.**

Ovim zahvaljujem javno sv. Josipu na svim dosad mi iskazanim milostima, a osobito na tom, što se moj sin Josip zdrav nakon višegodišnjeg ropstva sretno kući povratio. U to ime šaljem

20 K za proširenje »Glasnika« i preporučujem se i dalje u moćnu zaštitu svetoga patrijarke.

Marija Horvat, Zagreb.

Iz svega srca hvalim sv. Josipu, što mi je pomogao u ratnim grozotama, te se sretno vratih u mili dom. Zahvaljujem, što mi je pomogao u duhovnom životu u teškim duševnim borbama. Zahvaljujem, što mi je pomogao u velikoj mojoj žalosti nad gubitkom dobre žene, koja je otišla Bogu na istinu. Zahvaljujem mu za sve one mnoge milosti koje mi je udijelio u raznim nevoljama i nezgodama moga života. Hvala Ti o sv. Josipe toliko puta, koliko je zvijezda na nebu, pijeska u moru i lišća na drveću. Hvala Ti, što si me čuvao dosada. Ne ostavi me, moj dobri Oče i zaštitniče, ni za budućih borba, koje očekujem i predvidam. Vodi me i ravnaj sada i vazda, osobito u čas smrti moje. Amen.

F. I., Hrvatsko Zagorje.

Mala kćerka teško mi je obolila. Puna tuge i straha bacih se k nogama sv. Josipa i počeh ga vruće moliti, da mi je ozdravi. Nisam uzalud tražila: molba mi je uslišana, i ja evo zahvaljujem javno sv. Josipu za iskazanu mi milost.

Mare Magdić, Ogulin (Lomost).

Odavna dugujem zahvalnicu sv. Josipu, komu ne mogu dosta hvale iskazati za njegove velike pomoći. Pomogao mi je osobito u mom malom poslu i kad sam u ovoj užasnoj skupoći kuću opravljala, što sam počela, može se reći, bez krajcare i svršila bez ičije ljudske pomoći. Kad nije bilo odnikale nikakva izgleda, onda mi je došla uvijek pomoć od toga miljenika Božjega. Sama sam ostala sa šestero nejake dječice, od kojih je najstarije imalo 11 godina, a najmlađe jednu godinu, kad im je smrt uzela milog oca. Hranila sam ih sama ja sirota majka, bez ikakve ljudske pomoći, jedino s pomoću Boga velikoga i Sv. Josipa. O Sveti Josipe, usta ti moja ne mogu izreći hvale ni pero moje napisati, kako srce osjeća! Sklapam sa svojom dječicom ruke i molimo te, da nam pomogneš i u buduće u svakoj potrebi duševnoj i tjelisnoj, ko i dosada!

Zahvalna obitelj **Ane Čurčić**, Odžak.

Zahvaljujem sv. Roku i sv. Frani Ksaveru. U mnogim potrebama pomogli su mi ovi miljenici Isusovi, pa svemu svijetu dovikujem, neka se utiče njima u svojim potrebama. Molim te drage moje svece, da me i u buduće pomažu i od mene i djece moje prime u poniznosti srca moga najveću hvalu.

Ana Čurčić, Odžak.

Najsrdačnije zahvaljujem na velikoj pomoći i zaštiti svoga muža, te i nadalje molim presv. Srce Isusovo, bl. Djevicu Mariju, sv. Josipa i sv. Antuna da nas zaštite i pomažu. (Šalje 30 K kao dar za »Glasnik«).

Micika Zimerman.

Zahvaljujem Srcu Isusovu, Majci Božjoj, sv. Josipu i sv. Antunu na primljenim milostima.

S. Armella, milosrdnica.

Za sva primljena dobročinstva i milosti osobito za dvokratnu pomoć na ispitima, ovime se sv. Josipu od srca javno zahvaljujem.

S. M. S. M.

Osim toga zahvaljuju sv. Josipu: S. Emelija; Maca Tomašević, Zagreb; Ljubica Kopić, Babina Greda.

Zahvaljuju također na različnim primljenim milostima: Irena Romić, Nijemci; Marija Korpar, Varaždin; Milan Jelača, Gospić.